

Seyyar satıcı değil, sokak esnafı

Haziran ayında yapılacak ILO toplantısında seyyar satıcıların statüsü yeniden tanımlanacak

Haber
Abidin YAĞMUR

Mersin'de kurulan Global Sokak Ekonomisi Platformu'nun (Global Street Economy Platform) çalışmaları ilk sonuçlarını verdi. Önümüzdeki ay Cenevre'de toplanacak ILO kongresinde, seyyar satıcılar başta olmak üzere sokaklarda çalışanların 'sokak esnafı' olarak tanımlanması önerisi gündeme gelecek. Bu tanımlama yapılırsa seyyar satıcıların esnaf odalarında örgütlenmesinin ve sosyal güvenceye kavuşmasının ilk adımları atılacak. ILO toplantısında Global Sokak Ekonomisi Platformu'nun teklifini Toros Üniversitesi'nden Kamuran Elbeyoğlu sunacak. ➔6'da

Haziran ayında yapılacak ILO toplantısında seyyar satıcıların statüsü yeniden tanımlanacak

Seyyar satıcı değil, sokak esnafı

Giresun Üniversitesi'nden Dr. Osman Sirkeci ile Mersin Özel Toros Üniversitesi'nden Prof. Dr. Kamuran Elbeyoğlu'nun girişimleriyle oluşturulan Global Sokak Ekonomisi Platformu (Global Street Economy Platform- GLOSEP) sokaklarda çalışan insanların sosyal sorunlarının dikkat çekmek, sokak ekonomisinin ülke ekonomilerine yaptığı katkıyı görünür kılmak için uzun süredir mücadele ediyordu. Platformun bu çabaları sonuç verdi ve sokak ekonomisi kavramı Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) gündemine geldi. ILO, Haziran

ayında Cenevre'de yapılacak toplantısında, GLOSEP'in sokak ekonomisiyle ilgili çalışmalarını ele alacak, sokak esnafı kavramının tanımlanması teklifini görüşecek. Toplantıda Global Sokak Ekonomisi Platformu'nu Toros Üniversitesi'nden Prof. Dr. Kamuran Elbeyoğlu temsil edecek. Dr. Osman Sirkeci ile Prof. Dr. Kamuran Elbeyoğlu, Mersin ODTÜ Mezunları Derneği'nin düzenlediği etkinlikte sokak ekonomisi konusunda sunum yaptı. 10 Haziran 2019'da Cenevre'de yapılacak toplantıyla ilgili bilgi veren Osman Sirkeci, "Sokaklarda

çalışanlar sokak esnafı olarak tanımlanacak. Sokak Esnafı Birliği olarak örgütsel statüsü tanınacak. Bu tanıma, bu alanda çalışanların sağlık ve sosyal güvenceye kavuşturulmasını sağlayacak. Sokakta çalışanlar sendikalara üye olamıyor çünkü işçi-işveren ilişkisi yok. En yakın örnek olarak TESK kalıyor. Sokak esnafının TESK bünyesinde örgütlenmesi mümkün. Şu an Mersin milletvekili **Alpay Antmen**, sokak esnafının esnaf odalarında örgütlenmesine olanak sağlayacak bir yasa tasarısı üzerinde çalışıyor" dedi. Sokak ekonomisi kadın ve çocuk emeğinin en fazla sömürüldüğü, sömürünün en şiddetli, çalışma koşullarının en ağır olduğu alan olduğuna dikkat çeken Sirkeci, "Bu sömürüyü ortadan kaldırmanın yolu sokak ekonomisini yasal çerçeveye kavuşturmak. Sokak ekonomisi alanında odalar, dernekler, birlikler kurulabilir. Sokakta çalışanlar sağlık güvencesi ve emeklilik hedefli sosyal güvence için aylık 300 lira verebilecek kadar kazanıyor. Şu anda bir sigorta ücreti 450 lira civarında. Eğer devlet de 150 lira destek sağlarsa bu insanlar sosyal güvenlik kapsamına alınabilir" ifadelerini kullandı. Belediyelerin seyyar satıcılığı sokakları kirletme olarak gördüğünü oysa seyyar satıcılığın ekonomide önemli bir yeri bulunduğunu ifade eden Sirkeci, "1980'lerde Türkiye'de 2,5 milyon küçük esnaf vardı. Bugün esnaf sayısı 1,7 milyona düştü. Bu insansalar savaşta ölmediler.

Minderden çekildiler" ifadelerini kullandı. Sirkeci, "Türkiye'de 60 bin pazarcı var. Günde 2500 pazar kuruluyor. 60 bin pazarcıyı 2500 pazara dağıttığınızda pazar başına 6 kişi düşer. Gerisi nerede? Gerisi istatistiklerde değil. Sokak ekonomisinin Türkiye ekonomisine katkısı yıllık 200 milyar lira. TÜİK verilerinin GSMH hesapları içinde yer almayan bu sektörde faaliyet yürüten hane halkları yıllık 100 milyar lira gelir elde ediyor. Üniversite ve yüksek lisans mezunu olup da sokakta çalışan, pazarcılık yapan insanlar var. Bunlardan özellikle pazarcılar, artık devlet memuru olmak istemiyor. Çünkü iyi para kazanıyor" dedi. Türkiye'de sokakta çalışan kişi

sayısını en az 6 milyon, Dünyada ise 2 milyar olarak tahmin ettiklerini belirten Sirkeci, "Sokaklar, kamunun ve özel sektörün yarattığı istihdamdan daha fazla istihdam yaratıyor. İstihdam artış hızı da daha fazla. 200 ülkenin yarattığı GSMH toplamı 90 trilyon dolar. ABD 21 trilyon dolar GSMH yaratırken sokak ekonomisi 30 trilyon dolar değer yaratıyor. Sokaklar küresel ekonomiyi de takip ediyor. Çin'de üretilen ışıklı bir oyuncak aynı anda binlerce şehirde sokaklarda satışa sunuluyor. Sokak ekonomisi aynı zamanda serbest piyasa toplumunun sigortasıdır ve en iyi girişimci okuludur. Sıfır bürokrasi ile en kolay girişimcilik alanıdır" ifadelerini kullandı.

